

Gotlands Folkhögskolas svar på motion om att stärka demokratiarbetet

Hur blir en människa demokratisk? Hur lär vi om demokrati och hur säkerställer vi att det formar ett mer demokratiskt samhälle? Det är frågor som Folkhögskolor och Folkbildningen lyfter och arbetar med varje dag. Folkbildningen verksamhet vilar på statens fyra syften:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Hur arbetar vi då med demokratin dagligen?

1. **Deltagarinflytande** är ett stort begrepp inom Folkbildningen. Enbart ordet visar på att det finns möjlighet att delta, på lika villkor. Vilka arenor finns etablerade organisatoriskt för deltagarinflytande?
  - **Kursråd**
Kursrådet har till uppgift att vara ett samrådsorgan för deltagare och anställda på skolan. Det ankommer på kursrådet att:
    - handha och planera gemensamma aktiviteter såsom temadagar, föreläsningar, internatfrågor och fritidsaktiviteter.
    - behandla de frågor som styrelse, rektor, lärarråd eller linjeråd hänvisar till kursrådetKursrådet består av två lärarrepresentanter, två representanter för övrig personal, internat, föreståndare samt en deltagare från varje klass/linje på skolan. Rektor kan delta vid kursrådets sammanträden. Kursrådet kan tillsätta olika kommittéer.
  - **Deltagarskyddsombud**
Varje skola har två deltagarskyddsombud. De deltar aktivt i arbetsmiljöarbetet och kallas även till Samverkan.
2. **Folkhögskolepedagogik** – vår pedagogik bygger på deltagarinflytandet. Vid varje kursstart så får deltagarna vara med och utforma kursens innehåll. Vilka erfarenheter har de med sig? Vad vill de utveckla? Hur kan de bidra? I Folkhögskolepedagogiken är samtalsmetodiken central. Hur har man respektfulla samtal där

lyssnandet står i centrum? Hur kan varje individ försöka förstå olika synvinklar? Hur kan man enas om att man inte tycker lika?
Här samarbetar vi med Linköpings universitet som är det enda lärosätet som har professur i vuxenpedagogik och där det nationella programmet för folkbildningsforskning (Mimer) har sitt säte.

3. Skolgemensamma dagar

Inom Folkhögskola så finns det ett tydligt krav på att alla deltagare ska blandas i skolgemensamma dagar. Dels för att mötas olik tänkande, som en del i tanken kring folkhögskolepedagogik, dels för att arbeta målinriktat kring demokratifrågor. Exempel på några av de dagarna vi genomför varje år är:

- Källkritikens dag
- Folkhögskoledagen – likabehandlingsplan vad innebär den? Vad är deltagarinflytande?
- Normstormsdagen
- Internationella dagen
- Prideveckan

4. Personalens fortbildning kopplat till mål

Varje år sätter vi upp mål kopplat till bland annat demokrati, bildning och pedagogik. Våra utbildningsinsatser följer det som behöver utvecklas.

I år kommer fokus vara på Folkhögskolepedagogiken med Linköpings universitet och även MI (motiverande samtal) utbildning.

Hur lyckas vi då?

5. Deltagarenkäter. Varje år skickas det ut två enkäter till Deltagarna. Där mäter vi specifikt Demokratiaspekter. Deltagarna tar ställning till påståenden som:

- Fått större kunskaper om hur samhället fungerar
- Blivit mer intresserad av att arbeta för förändringar i samhället
- Fått möjlighet att vara med och påverka saker som rör hela skolan
- Fått inspiration till att vilja påverka saker i samhället

Där kan vi glädjande se att vi har förbättrat det resultatet de senaste två åren. Mest glädjande är att svars kategorin Inte alls, har minskat.

För Gotlands Folkhögskola är det en viktig och angelägen motion. Hur ställer sig då Gotlands Folkhögskola till att gå in i ett arbete med Demokratistegen?

Ur ett perspektiv kan det vara intressant att ha en likvärdig metod som genomsyrar hela UAF. Då kan vi följa demokratiarbetet från förskolan till vuxenutbildning och se på utvecklingen. Ur ett annat perspektiv där varje enhet eller avdelning har sina pågående processer kan det finnas risk för att Demokratistegens metod upplevs som tidskrävande och svårhanterlig i de befintliga strukturerna. Våra strukturer och demokratiska pedagogiska metoder gör att vi även skulle vilja ha med deltagare i dialog kring hur vi bäst utvecklar demokratiarbetet än mer. Det kan vara bra med en större samordning kring demokratiarbetet - om det inte inverkar på redan befintliga och inarbetade modeller. Demokratistegen är intressant och kan användas som inspiration för att stärka demokratiarbetet.

